

Otevřený dopis vládě České republiky, ministru životního prostředí a ředitelům krajských úřadů

Vážené členové vlády ČR, pane ministře životního prostředí, paní a pánové ředitelé krajských úřadů,

považujeme za nutné vás upozornit na skutečnost, že **k 30. říjnu 2007 vážně hrozí zastavení provozu celé řady průmyslových podniků v České republice**. K tomuto datu budou muset **všichni provozovatelé**, jejichž zařízení podléhají zákonu č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon IPPC“), **získat tzv. integrované povolení, jinak nebudou moci svá zařízení dále provozovat.**¹ Tato povinnost vyplývá ze zákona IPPC a rovněž ze směrnice Evropské rady a parlamentu 96/61/ES, o integrované prevenci a omezování znečištění (dále jen „Směrnice“).

Zákonu IPPC podléhají zařízení, která jsou **těmi největšími a nejzásadnějšími znečišťovateli životního prostředí** (průmyslové nebo chemické továrny, skládky, výroby atp.). Řízení podle zákona IPPC má v těchto případech zjednodušit postup vydávání povolení v oblasti životního prostředí. Správní orgány, které se zabývají ochranou jednotlivých složek životního prostředí (voda, vzduch, půda, lesy, příroda a krajina, odpady atp.), nemusejí vydávat pro potřeby provozovatelů zdrojů znečištění zvláštní vyjádření, stanoviska a rozhodnutí, neboť ta jsou vydávána v rámci jednoho (integrovaného) řízení vedeného před krajskými úřady (dále jen „KÚ“). Tím rovněž dochází k integraci požadavků jednotlivých složkových předpisů na ochranu životního prostředí a zároveň se sleduje účel dosáhnout v souladu s právem Evropských společenství **vysoké úrovně životního prostředí jako celku** (§ 1 zákona IPPC).

V České republice bylo ke dni 31. 12. 2005 evidováno **1850 zařízení** a 1247 provozovatelů, kteří podléhají režimu zákona IPPC.² **Vzhledem k dosavadnímu průběhu vydávání integrovaných povolení je bohužel velmi pravděpodobné, že ke dni 30. 10. 2007 všechna zařízení integrované povolení nezískají. Po tomto datu přitom nebude možné provozovat žádné zařízení, které nebude mít pravomocné integrované povolení.**³

Tento předpoklad vychází z následujících skutečností:

1. Doposavad byla vydána integrovaná povolení pouze pro třetinu zařízení

Z počtu 1850 zařízení jich za **více než tři a půl roku** od účinnosti zákona IPPC (1. 1. 2003) **získala povolení pouhá jedna třetina** (ke dni 10. 10. 2006 bylo vydáno integrované povolení celkově pro **689** zařízení).⁴

Během zbývajících 12 měsíců je tedy třeba vydat integrovaná povolení pro dalších více než 1150 zařízení.

2. Délka správního řízení je často mnohem delší, než zákon IPPC předpokládá

Současná situace je taková, že **řízení o vydání integrovaného povolení trvá mnohem déle, než zákon IPPC předpokládá.**⁵ V řízeních vedených podle zákona IPPC pak musejí být lhůty pro vydání

¹ Ustanovení § 42 zákona IPPC říká: „Provozovatel zařízení, pro které podal žádost o stavební povolení ... do 30. října 1999 a které uvedl do provozu do 30. října 2000, pokud má v úmyslu provozovat toto zařízení po 30. říjnu 2007, je povinen mít integrované povolení k tomuto datu.“

² kvalifikovaný odhad počtu zařízení agentury CENIA: http://www.cenia.cz/www/webapp.nsf/webitems/IPOZ_IntegrovanaPrevence

³ Ustanovení § 42 zákona IPPC

⁴ viz webový portál MŽP k IPPC: <http://www.env.cz/www/ippc.nsf/requests-status?OpenView> - pozn.: ke dni **10. 5. 2005** bylo vydáno integrované povolení pro **279** zařízení, ke dni **10. 5. 2006** bylo vydáno integrované povolení celkově pro **470** zařízení, ke dni **10. 10. 2006** pak bylo vydáno integrované povolení celkově pro **689** zařízení (70 – rozhodnuto, 619 – uloženo).

⁵ součtem lhůt pro jednotlivé úkony správního orgánu, účastníků řízení, dotčených orgánů státní správy a odborné způsobilé osoby bylo možno (dle původního znění zákona IPPC před poslední novelou) dojít k počtu 162 dní.

rozhodnutí často prodlužovány,⁶ a proto v mnohých případech správní řízení **trvají i déle než rok. Tuto situaci přitom zásadně nemění ani již účinná novela zákona IPPC (zákon č. 222/2006 Sb.), byť díky ní byly některé lhůty zkráceny.**

Považujeme za nutné podotknout, že doposud vydaná integrovaná povolení se týkala zejména nových či tzv. staronových zařízení, u nichž investoři povětšinou zaváděli nové, moderní technologie. U těchto zařízení proto nemuselo být příliš těžké osvědčit, že se jedná o tzv. **BAT** (Best Available Technique – **nejlepší dostupné techniky**), jak zákon IPPC vyžaduje.⁷

Naopak řada starších provozů, které lze z hlediska používaných technologií a vlivu na životní prostředí označit za problematické, integrované povolení dosud nemá. Pro provozovatele těchto zařízení může být v řízení o vydání integrovaného povolení dosti obtížné prokázat, že používají či budou používat nejlepší dostupné techniky. Jejich zavedení v zařízeních, které dnes požadavky BAT nesplňují, tak může vyžadovat další investice v řádech miliard korun.

3. Integrovaným povolováním se nezabývá dostatečný počet pracovníků

V současné době rozhoduje o žádostech o vydání integrovaného povolení v celé ČR podle našich informací kolem **100 úředníků všech krajských úřadů**.⁸ Rovněž počet pracovníků odborně způsobilé osoby, Agentury integrované prevence (14 osob),⁹ se jeví být ve výše uvedené souvislosti nedostatečným.

Tyto skutečnosti nás vedou k důvodným obavám z dalšího postupu při vydávání integrovaných povolení. Domníváme se proto, že pro překonání hrozící krizové situace **by mělo dojít k navýšení počtu kvalifikovaných úředníků** na krajských úřadech, kteří rozhodují o integrovaném povolení v prvním stupni, a na Ministerstvu životního prostředí (dále jen „MŽP“), které rozhoduje o případných odvoláních. Rovněž by mělo dojít k navýšení počtu dostatečně kvalifikovaných odborníků Agentury integrované prevence, která v rámci řízení podává důležité odborné vyjádření.

V případě, že se tak nestane, máme důvod se obávat dvou **pravděpodobných negativních důsledků**:

1) celá řada stávajících zařízení **nemusí získat k 30. 10. 2007 potřebné integrované povolení**. Státní orgány pak budou stát před zákonnou povinností **zakázat provoz těchto zařízení**. V opačném případě by došlo k porušení zákona IPPC a rovněž k porušení závazků plynoucích ze směrnice Evropské rady a parlamentu 96/61/ES. **Tím by se Česká republika vystavovala hrozbě citelných sankcí ze strany institucí Evropských společenství.**

2) s postupem doby pak lze očekávat **snížování odborné kvality a „procesní čistoty“ správních řízení** o vydání integrovaného povolení. Tato povolení mohou být vydána pod značným časovým, investorským i politickým tlakem, bez řádného prověření a zhodnocení. V takovém případě je navíc pravděpodobné, že mnoho takto narychlo vydaných integrovaných povolení bude napadeno ze strany účastníků řízení, včetně dotčených osob a jejich sdružení, správními žalobami. Důvodem bude předpokládaná z logiky věci plynoucí nevysoká odborná kvalita a pravděpodobně také rozpor s požadavky příslušné Směrnice.

Přestože MŽP koncem roku 2005 zveřejnilo na portálu IPPC a dalších informačních zdrojích upozornění provozovatelům zařízení, aby podávali své žádosti o vydání integrovaného povolení na krajské úřady co nejdříve (v nichž přiznalo možné obtíže spojené s vyřizováním velkého množství žádostí o vydání integrovaného povolení v roce 2007),¹⁰ domníváme se, že takové „preventivní výzvy“ bez podniknutí dalších nezbytných kroků, nemohou být dostačující.

⁶ viz ust. § 49 zákona č. 71/1967 Sb. - „starého“ správního řádu a především ust. § 71 odst. 3 a § 80 odst. 4 písm. d) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

⁷ viz ust. § 2 písm. f) zákona IPPC a jeho příloha č. 3 „Hlediska pro určování nejlepších dostupných technik“

⁸ připouštíme, že uvedený údaj nemusí přesně odpovídat realitě, to však není v dané věci rozhodující - např. na krajském úřadě **Olomouckého kraje** v oddělení IPPC pracuje **7 osob**, viz: http://www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/KrajskyUrad/odbor_zivotniho_prostredi_a_zemdelstvi/oddeleni_integrované_prevence/oddeleni_integrované_prevence_CZ.htm?lang=CZ; na krajském úřadě **Pardubického kraje** v oddělení IPPC pracuje také **7 osob**, viz: <http://www.pardubickykraj.cz/org.asp?thema=2667&category=765>; na krajském úřadě **Plzeňského kraje** v oddělení EIA a IPPC pracuje dohromady **8 osob**, viz: <http://www.kr-plzensky.cz/EOS/Search.asp?OddeleniID=005002001007005>

⁹ viz http://www.cenia.cz/www/webapp.nsf/webitems/IPOZ_CIN_AIP_Pracovnici

¹⁰ viz portál MŽP k IPPC: <http://www.env.cz/www/ippc.nsf> a dále např. <http://businessinfo.cz/cz/clanky/zivotni-prostredi/ippc-2000/1000482/36087/>, kde MŽP „... apeluje na provozovatele IPPC zařízení, aby podávali žádosti o vydání integrovaného povolení na krajské úřady co nejdříve. V opačném případě hrozí, že v roce 2006 a zvláště 2007 budou krajské úřady vyřizování žádostí o integrovaná povolení obtížně zvládat.“

Vzhledem k výše uvedenému žádáme vládu ČR, ministerstvo životního prostředí a krajské úřady, aby se uvedeným problémem začaly urychleně a odpovědně zabývat tak, aby výše naznačené možné negativní důsledky nemohly nastat.

Žádáme dále o to, aby o učiněných krocích a opatřeních byla kromě signatářů tohoto otevřeného dopisu informována také veřejnost. Děkujeme.

V Brně dne 10. října 2006

S pozdravem,

Jiří Nezhyba
Ekologický právní servis

Martin Fadrný
Ekologický právní servis

Adresováno:

Vláda České republiky

Úřad vlády ČR
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1

Ing. Petr Kalaš

Ministr životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

Ing. Bc. Jiří CRHA

ředitel Krajského úřadu Jihomoravského kraje
Žerotínovo nám. 3/5
601 82 Brno

PhDr. Jan Stráský

ředitel Krajského úřadu Jihočeského kraje
U Zimního stadionu 1952/2
370 76 České Budějovice

Ing. Roman Rokůsek

ředitel Krajského úřadu Karlovarského kraje
Závodní 353/88
360 21 Karlovy Vary

JUDr. Ivana Křečková

ředitelka Krajského úřadu Královéhradeckého kraje
Wonkova 1142
500 02 Hradec Králové 2

Ing. Bohdan TOMÁŠ

ředitel Krajského úřadu Libereckého kraje
U Jezu 642/2a
461 80 Liberec 2

JUDr. Eva Kafková

ředitelka Krajského úřadu Moravskoslezského kraje
28. října 117
702 18 Ostrava

Bc. Ing. Libor Kolář

ředitel Krajského úřadu Olomouckého kraje
Jeremenkova 40a
779 11 Olomouc

Ing. Jaroslav Folprecht

ředitel Krajského úřadu Pardubického kraje
Komenského nám. 125
532 11 Pardubice

Mgr. Jiří Leščínský

ředitel Krajského úřadu Plzeňského kraje
Škroupova 18
306 13 Plzeň

Josef Kubiš

ředitel Krajského úřadu Středočeského kraje
Zborovská 11
150 21 Praha 5

Mgr. Lydie Šťastná

ředitelka Krajského úřadu Ústeckého kraje
Velká Hradební 3118/48
40002 Ústí nad Labem

JUDr. Simeona Zikmundová

ředitelka Krajského úřadu kraje Vysočina
Žižkova 57
587 33 Jihlava

Ing. Vladimír Kutý

ředitel Krajského úřadu Zlínského kraje
třída Tomáše Bati 21
761 90 Zlín

Ing. Martin Trnka

ředitel Magistrátu hlavního města Prahy
Mariánské náměstí 2
110 01 Praha 1

Na vědomí:

- Mr. Stavros Dimas, European Commission, DG Environment, Commissioner
- Mr. Jos Delbeke, EC, DG Environment, Directorate C: Climate Change & Air, Director
- Mrs. Marianne Wenning, EC, DG Environment, Directorate C4. Industrial Emissions & Protection of the ozone layer, Director

- Ing., Bc. Anna Hubáčková, KÚ Jihomoravského kraje, vedoucí odboru životního prostředí
- Ing. Karel Černý, KÚ Jihočeského kraje, vedoucí odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví
- Ing. Eliška Vršecká, KÚ Karlovarského kraje, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství
- RNDr. Miroslav Krejzlík, KÚ Královéhradeckého kraje, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství
- Ing. Jaroslava Janečková, KÚ Libereckého kraje, vedoucí odboru rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí
- Ing. Hynek Orság, KÚ Moravskoslezského kraje, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství
- Ing. Josef Veselský, KÚ Olomouckého kraje, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství
- Ing. Josef Hejduk, KÚ Pardubického kraje, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství
- Ing. Václav Liška, KÚ Plzeňského kraje, vedoucí odboru životního prostředí
- RNDr. Jaroslav Obermajer, KÚ Středočeského kraje, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství
- Ing. arch. Jan Zadrazil, KÚ Ústeckého kraje, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství
- Ing. Jan Jones, KÚ kraje Vysočina, vedoucí odboru životního prostředí
- RNDr. Alan Urc, KÚ Zlínského kraje, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství
- Ing. arch. Jan Winkler, Magistrát hlavního města Prahy, vedoucí odboru ochrany prostředí